

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/95/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5620202476
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5620202476.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej, v spore žalobcu X. U., nar. X. X. XXXX, s trvalým pobytom L. XXX, okres D. P., zastúpeného spoločnosťou JANČI & Partners s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Belopotockého 720/2, Liptovský Mikuláš, proti žalovanému Ing. X. U., nar. XX. X. XXXX, s trvalým pobytom P. XXXX/X, W. - O. Q., zastúpeného JUDr. Jiřím Martausom, advokátom, so sídlom v D. P., J. X. P. XXX/XX, o určenie vlastníckeho práva, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 21C/36/2020-305 zo dňa 31. marca 2022, takto

rozhodol:

Uznesenie prvoinštančného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému vo vzťahu k žalobcovi **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením prvoinštančný súd konanie s poukazom na ust. § 161 ods. 1, 2, § 159 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) zastavil. Poukázal, že z elektronického registra súdu zistil, že vo veci vedenej pod sp.zn. 10C/29/2020 bola 20.07.2020 na tamojší súd doručená žaloba, ktorou sa žalovaný ako žalobca voči žalobcovi (v tejto veci) ako žalovanému domáhal vypratania nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú. L., zapísaných na LV č. XX, a to stavby rodinného domu súp. č. XXX, postavenej na pozemku registra „C“, parc. č. 472/2 pozemkov registra „C“, parc. č. 472/2, parc. č. 472/3, parc. č. 472/4, parc. č. 472/6, parc. č. 472/7 a parc. č. 473, ako aj pozemku registra „E par. č. 155/1, teda vypratania nehnuteľnosti totožných s tými, ktorých sa v predmetnom konaní žalobca domáha určenia vlastníctva. Dospel k záveru, že je daná prekážka litispendencie v zmysle ust. § 159 CSP. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP s tým, že zastavenie konania procesne zaviniť žalobca, a preto žalovanému dôvodne vznikol nárok na náhradu trov konania.

2. Proti uzneseniu prvoinštančného súdu v zákonnej lehote doručil odvolanie žalobca. Poukázal na to, že pokiaľ i prvoinštančný súd o zastavení konania rozhodol s poukazom na záväzný právny názor odvolacieho súdu vyslovený v uznesení sp. zn. 7Co/141/2021 zo dňa 28.02.2022, odvolací súd nedal okresnému súdu pokyn, aby konanie zastavil, ale aby skúmal stránku litispendencie. Zastal názor, že odôvodnenie uznesenia prvoinštančným súdom je zmätočné a nedostatočné, nakoľko sa otázku litispendencie nezaoberal. Za podstatné považoval, že súd si v sporovom konaní o splnenie povinnosti posúdi existenciu či neexistenciu práva len ako predbežnú otázku. Takéto posúdenie nie je obsiahnuté v budúcom výroku rozsudku, len v jeho odôvodnení, a teda takýto rozsudok v otázke určenia existencie či neexistencie práva alebo právneho vzťahu nemôže byť záväzným z pohľadu materiálnej stránky právoplatnosti rozsudku. Žiadal, aby odvolací súd zrušil uznesenie prvoinštančného súdu, vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), súd viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379, § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario odvolaním napadnuté rozhodnutie prvoinštančného súdu ako správne postupom podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

4. Podľa § 161 ods. 1,2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

5. Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

6. Podľa § 159 CSP začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde aj iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

7. Konštantná rozhodovacia prax slovenského všeobecného súdnictva sa vyslovuje v prospech názoru, že konanie o splnení povinnosti je prekážkou litispendencie pre konanie a určenie práva alebo právneho vzťahu a opačný názor vyplýva zatiaľ len z právnej náuky. Totožnosť predmetu sporového konania je daná vtedy, keď neskôr uplatnený nárok je založený na rovnakom skutkovom základe, ktorý vychádza zo skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený skorší nárok. V oboch konaniach je skutkový základ sporu odvodzovaný z tvrdenej existencie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. V predmetnom konaní je predmetom sporu určovacia žaloba podľa § 137 písm. c) CSP. Konanie o vypratanie nehnuteľnosti je v zmysle § 137 písm. a) CSP žalobou o plnenie. Žaloba o plnenie zásadne tvorí prekážku litispendencie pre určovaciu žalobu. Právoplatným rozhodnutím súdu o povinnosti plniť je vyriešená prejudiciálna otázka existencie či neexistencie práva, či právneho vzťahu, z ktorého povinnosť vzišla, a to bez ohľadu na skutočnosť, či toto posúdenie bude, resp. nebude obsiahnuté vo výroku rozhodnutia. Žaloba o plnenie tak v zásade konzumuje žalobu určovaciu.

8. Vindikačná žaloba je vlastníkovou žalobou o vydanie, vypratanie veci a jej odovzdanie proti tomu, kto mu ju neprávom zadržuje.

9. Základné predpoklady úspešnosti vindikačnej žaloby spočívajú predovšetkým v preukázaní žalobcovho vlastníckeho práva k veci, o ktorej vydanie, resp. vypratanie ide. Ďalej musí vindikačná žaloba smerovať proti tomu, kto túto vec má skutočne u seba a konečne musí byť preukázané, že ten, kto má vec skutočne u seba, ju má neprávom. Bez preukázania vlastníckeho práva sa vlastník nemôže domáhať ochrany podľa § 126 OZ. Preukázanie vlastníckeho práva, ktoré je na ňom, samo o sebe však k úspechu vindikačnej žaloby nestačí, pretože musia byť splnené aj ďalšie predpoklady. Napriek tomu však preukázanie existencie vlastníctva je základnou podmienkou, bez splnenia ktorej nemôže byť daná vecná aktívna legitimácia. Podanie takejto žaloby, preukázanie vlastníckeho práva je vždy záležitosťou konkrétneho dôkazného konania, pri ktorom súd bude musieť na základe zhodnotenia všetkých vykonaných dôkazov urobiť záver o tom, či vlastníctvo bolo riadne získané a či v dobe súdneho konania ešte stále trvá. Tak v konaní o určenie vlastníckeho práva, ako i v konaní o plnenie, je skutkový základ sporu odvodzovaný z tvrdenej existencie vlastníctva, t.j. vlastníckeho práva k označeným nehnuteľnostiam (veciam). Možno preto bez akýchkoľvek pochybností uzavrieť, že žaloba o plnenie v zásade konzumuje žalobu určovaciu a pokiaľ prvoinštančný súd konanie zastavil, urobil tak v súlade s ust. § 161 ods. 1,2, § 159 CSP.

10. Odvolací súd preto uznesenie prvoinštančného súdu ako správne postupom podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, v nadväznosti na čo mu odvolací súd vo vzťahu k žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

11. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)